

ჩება-სურგილს პლას სტრიტ ი ირიმნებია

გართიაშ სახის ყანვილის გამზიღაბისთვის!

ასეთი ზნეცა გვჭირს: კვალს ჩადრუჩულები ვძჭობთ, დისკუსიებს ვმართავთ, ვკამათობთ, ესაოდა, რასი კვალიაო. ლიტონსიტყვაობაში ვეპაქექრებით ურთიერთს და თავის აღი-

შედაგოგი ურთულები ამოცანის წინაშე დგება: თან ყველაფერი იღონოს, რომ იგი მაჩანალობის სენით არ დაავადდეს, საკუთარი თავის რწმენა არ დაკარგოს, თან კი

არება აზრადაც არ მოვდის. არადა, აგერაა მისი დამტოვებელი – მიბაჯბაჯებს დათვი.

უძვირფასესი დრო კი იფლანგება. თანხებიც იფლანგება. და მიზანი – მცოდნე, ზნეობრივი თაობების აღზრდა პორიზონტივით მიუწვდომელი რჩება.

თუნდაც უკვე ყბადაღებულ დიფერენცირებულ სწავლებაზე ვთქვათ. ხომ მსოფლიოში აპრობირებული მეთოდია; ჩვენშიც ხომ ერთი პირობა ლამის შემოიღეს, ანუ წინაპირობები შემზადებული იყო?! მერედა, სადაა?!

და მაინც არის. მთლიან ისეთი ვერაა, აიღო და ეგრევე სკოლებში გადაიტანო, მაგრამ არის – მოსწავლეახალგაზრდობის სახლებში.

და გაკონკრეტოთ: სკოლებში მოსწავლე, ანტერესებს – არ აინტერესებს, ვალდებულია ყველა საგანი ისნავლოს.

დასწრებაც სავალდებულოა. ასეთ სახლებში კი ყმავილი ნებით მიდის და სურვილის, მიდრევილების, ნიჭის შესატყვისად ირჩევს საგანს, წრეს, სეჭციას. მეტიც – სახლების „რეპერტუარი“ თითოების მთლიანად სწრობიან საწყისად ყალიბდება.

ოლონდ, წურავის ეგონება, რა ადვილია ასეთ სახლებში მუშაობა, მიჰყე მოზარდთა სურვილებს და ეგავო. არ არის ასე. ძალზე დიდი აღლო, პედაგოგური ოსტატობა და ტაქტია საჭირო, რათა ჯერ დაინახო, რამდენად სწორია „ახალნებულის“ არჩევანი და, თუ ცდება, ამაში დაარწმუნო, სწორად დააკვალიანო. ასეთი ხერხიცაა: დაე, თავად დარწმუნდეს შეცდომაში. როგორ? ჯერ იაროს არჩეულ წრესა თუ სეჭციაში.

ნელ-ნელა, ტაქტიანად, ნაბიჯ-ნაბიჯ წარმართოს იქითენ, რაც, დირექტორი, კოლექტორის დასკვნით, სწორედ მისი ნიჭისა და უნარის შესატყვისია.

ამას ყოველი მოსწავლის, ინდივიდუალის შესწავლა სტირდება. და, თუ 600 აღსაზღდელი გყავს?!

ამას შეიღების ვუნდერკინდობაში პიტალიდ დარწმუნებული მშობლებიც დაურთეთ, ერთდროულად რამდენიმე წრესა თუ სექციაში რომ სურთ შველების გატანჯვა და დარწყებით, რომ სახლების მუშავებს ძალზე რთული, პასუხსაგები, ქვეყნისთვის აგრერიგად საჭირო სამუშაო აქვთ.

თბილისის მოსწავლეა-ახალგაზრდობის სახლის ისნის რაობის ფილიალში ამას დიდებულად ახერხებენ, რისი ერთი დასტურიც მისი დირექტორის, ამ საქმისთვის მოწოდებული ქალბატონის კულინარული დანელიას

ნელ-ნელა, ტაქტიანად, ნაბიჯ-ნაბიჯ წარმართოს იქითენ, რაც, დირექტორი, კოლექტორის დასკვნით, სწორედ მისი ნიჭისა და უნარის შესატყვისია.

ამას ყოველი მოსწავლის, ინდივიდუალის შესწავლა სტირდება. და, თუ 600 აღსაზღდელი გყავს?!

ამას შეიღების ვუნდერკინდობაში პიტალიდ დარწმუნებული მშობლებიც დაურთეთ, ერთდროულად რამდენიმე წრესა თუ სექციაში რომ სურთ შველების გატანჯვა და დარწყებით, რომ სახლების მუშავებს ძალზე რთული, პასუხსაგები, ქვეყნისთვის აგრერიგად სამუშაო აქვთ.

თბილისის მოსწავლეა-ახალგაზრდობის სახლის ისნის რაობის ფილიალში ამას დიდებულად ახერხებენ, რისი ერთი დასტურიც მისი დირექტორის, ამ საქმისთვის მოწოდებული ქალბატონის კულინარული დანელიას

ნელ-ნელა, ტაქტიანად, ნაბიჯ-ნაბიჯ წარმართოს იქითენ, რაც, დირექტორი, კოლექტორის დასკვნით, სწორედ მისი ნიჭისა და უნარის შესატყვისია.

ამას ყოველი მოსწავლის, ინდივიდუალის შესწავლა სტირდება. და, თუ 600 აღსაზღდელი გყავს?!

ამას შეიღების ვუნდერკინდობაში პიტალიდ დარწმუნებული მშობლებიც დაურთეთ, ერთდროულად რამდენიმე წრესა თუ სექციაში რომ სურთ შველების გატანჯვა და დარწყებით, რომ სახლების მუშავებს ძალზე რთული, პასუხსაგები, ქვეყნისთვის აგრერიგად სამუშაო აქვთ.

თბილისის მოსწავლეა-ახალგაზრდობის სახლის ისნის რაობის ფილიალში ამას დიდებულად ახერხებენ, რისი ერთი დასტურიც მისი დირექტორის, ამ საქმისთვის მოწოდებული ქალბატონის კულინარული დანელიას

ნელ-ნელა, ტაქტიანად, ნაბიჯ-ნაბიჯ წარმართოს იქითენ, რაც, დირექტორი, კოლექტორის დასკვნით, სწორედ მისი ნიჭისა და უნარის შესატყვისია.

ამას ყოველი მოსწავლის, ინდივიდუალის შესწავლა სტირდება. და, თუ 600 აღსაზღდელი გყავს?!

ამას შეიღების ვუნდერკინდობაში პიტალიდ დარწმუნებული მშობლებიც დაურთეთ, ერთდროულად რამდენიმე წრესა თუ სექციაში რომ სურთ შველების გატანჯვა და დარწყებით, რომ სახლების მუშავებს ძალზე რთული, პასუხსაგები, ქვეყნისთვის აგრერიგად სამუშაო აქვთ.

თბილისის მოსწავლეა-ახალგაზრდობის სახლის ისნის რაობის ფილიალში ამას დიდებულად ახერხებენ, რისი ერთი დასტურიც მისი დირექტორის, ამ საქმისთვის მოწოდებული ქალბატონის კულინარული დანელიას

ნელ-ნელა, ტაქტიანად, ნაბიჯ-ნაბიჯ წარმართოს იქითენ, რაც, დირექტორი, კოლექტორის დასკვნით, სწორედ მისი ნიჭისა და უნარის შესატყვისია.

ამას ყოველი მოსწავლის, ინდივიდუალის შესწავლა სტირდება. და, თუ 600 აღსაზღდელი გყავს?!

ამას შეიღების ვუნდერკინდობაში პიტალიდ დარწმუნებული მშობლებიც დაურთეთ, ერთდროულად რამდენიმე წრესა თუ სექციაში რომ სურთ შველების გატანჯვა და დარწყებით, რომ სახლების მუშავებს ძალზე რთული, პასუხსაგები, ქვეყნისთვის აგრერიგად სამუშაო აქვთ.

თბილისის მოსწავლეა-ახალგაზრდობის სახლის ისნის რაობის ფილიალში ამას დიდებულად ახერხებენ, რისი ერთი დასტურიც მისი დირექტორის, ამ საქმისთვის მოწოდებული ქალბატონის კულინარული დანელიას

ნელ-ნელა, ტაქტიანად, ნაბიჯ-ნაბიჯ წარმართოს იქითენ, რაც, დირექტორი, კოლექტორის დასკვნით, სწორედ მისი ნიჭისა და უნარის შესატყვისია.

ამას ყოველი მოსწავლის, ინდივიდუალის შესწავლა სტირდება. და, თუ 600 აღსაზღდელი გყავს?!

რომ მოსწავლებს ინტერესი ყოველდღიურად გა-ულვიოვნ, თითოეული მეცადნეობით დაარწმუნო არჩევანის სის-ნორეში და სამომავლო სავალისთვის საფუძვლიანია შეამზა-დონ. ასეთ სახლებში ხომ ახალგაზრდებს ნიჭის გამოვლენის, თვითდამკვიდრების იშვიათი შანსი ეძლევათ და ისნის სახლის პედაგოგთა ძალის გამზირებული. ასეთი სახლების კულტურული მატერიალით, ურთიერთგაგებით ზრდიან. სხვა კულტურული თავის გამოვალური ინტერ-ნაციონალური აღზრდა ერქვა. არსი იგივეა და მოსწავლებიც ემზადებაზე, ზეორ-ბრიობაზე, პატიონსებაზე და ფუძებული.

სამეხი, აზერბაიჯანელი, ქურთი ბავშვები. პედაგოგები მათ ეროვნებათა პატივისცემით, ურთიერთგაგებით ზრდიან. სხვა კულტურული თავის გამოვალურს უნერგავნ. ამას ადრე ინტერ-ნაციონალური აღზრდა ერქვა. არსი იგივეა და მოსწავლებიც ემზადებაზე, სამოქალაქო, მრავალნაციონალურ საზოგადოებაში ინტერესისთვის.

საკულტო მუშაობა. ერთად-ერთი მაგალითით: ქართული ენისა და ლიტერატურის წრის კლუბი „ალტერ ეგო“, სხვა ძალიზე მიშვნელობაში მუშაობასთან

ასებენ კიდეც მათ ღვაწლს. უკეთესი პატრიოტული აღზრდა ძნელდა წარმოსადგენია.

ქველმოქმედება. მცხეთის რაიონის სოფელ ერედში დაეხმარება გაჭირვებულ ოჯახს. საგარევოს რაიონის მუსიკის ცენტრის დაუკავშირდნენ იქ საკულტომოქმედო კონცერტის გასამართავად. მალე გაემზავრებან. მხოლოდ ერთს დავამატებ: თვით სოციალურად და ლუციურად იყენება აქტიურად იყენება. ჩართული გაჭირვებულთა დახმარებაში. ასე ყალიბდება, იხვენება ზნეობა.

ქალბატონი კულინარული დანელიას. მოელი პედაგოლექტივის ძ

ნიჭის ელვარება სახეზე

მოზარდს ნიჭიერების გამოვლენა-აღზრდაში ხელს შეაშველებ, დააკვალიანებ, წახალისებ, დიდი ჰუმანური საქმეა. ჩვენს გაზეთში ეს ტრადიცია კარგახნის დამკვიდრებულია. ადგილს ვუთმობთ ხელოვნებაში პერსპექტიულ მოსწავლეთა შემოქმედებას, პედაგოგთა პოეტურ სტრიქონებს. მოსწავლე კონკურსში გაიმარჯვებს, ან რეაქციაში ლექსებს მოგიტანს, ეს ნიშნავს, რომ მას ლიტერატურის ბრწყინვალე მასწავლებელი ჰყოლია. ამ სტრიქონების ავტორმა, რომელიც მაშინ თბილისის 139-ე სკოლაში პედაგოგად მუშაობდა, ერთ მოსწავლეს მწერლობის ნიჭი

შეამჩნია, შეაქო, წახალისა. მოზარდი მალე სხვა სკოლაში გადავიდა, იქაც დიდებული პედაგოგის, **მერი ცხონის** ხელში აღმოჩნდა. ის მოსწავლე კი დღეს საყოველთაოდ ცნობილი მწერალი **დათო ტურაშვილი** გახლავთ.

მორიდებით შემოაღო რედაქციის კარი 87-ე საჯარო სკოლის მეცხრეკლასელმა და ლექსები მოგვიტანა. **ნინო ჩიბურდანიძე** წარჩინებული მოსწავლეა, გულისხმიერი, მხიარული, მეგობრული, რომანტიული. ექვსი წლის ასაკში დაუწერია პირველი ლექსი. შემდეგ კი... 2016 მონაწილეობდა აფხაზეთის სულიერებისა და კულტურის ცენტრის საქალაქო

დათვალიერება-კონკურსში „კვითხულობთ ვეფხისტყაოსანს“. გაიმარჯვა, ლაურეატის წოდება მიენიჭა. გარდა ამისა ნინო მრავალმხრივი შემოქმედია – მშენივრად ხატავს, მღერის, ფორტეპიანოზე უკრავს, როგორც შემოქმედი, დღითიდე იზრდება. დიდი მადლობა გვინდა ვუთხრათ მის ქართულის მასწავლებელს, **მაია თვალიაშვილს**, მოსწავლეთა სახლის პედაგოგებს: **რუსუდან ყიფიანსა და მაკა ნირლვავას**, რომლებმაც ნინოს ნიჭის გაფურჩქვნას ხელი შეუწეს. გთავაზობთ ნორჩი შემოქმედის ლექსებს.

სიცოცხლე ძმარა!

სიცოცხლე კმარა!
რა მიგაქვთ თან, რა?
რა დაუტოვეთ მომავალს საგზლად?
ამბობენ, სანამ მოკვდები მანამ
მთელი ცხოვრება გაგივლის სწრაფად.
რას დაინახავთ, ქართველნო აქ -რას?
სიცარიელეს შეამჩნევთ ალბათ.
არ გიცხოვრიათ ქვეყნისთვის არა?
სიცოცხლის ბოლო წუთებიც კმარა!
რას დაინახავთ სულ ბოლოს, ზღაპარს?
რომ თქვენ გიყვარდათ სამშობლო მართლა,
იბრძოდით მისთვის, მისთვის ხართ ახლა...
არ გითხოვ ბრძოლას, ყველასგან არა...
ზოგმა იმღეროს, დანეროს კარგად!
ზოგი როლებში შეიქრას მძაფრად!
მინდა რომ ყველამ ჩვენით ვადიდოთ
ჩვენი სამშობლო მარად და მარად!

დავამსხვრევ მკვირცხლად!

მინდა კვლავ ვნახო...
ის ცა და მიწა
და შევისუნთქო
ჰაერი მთისა.
კვლავ ვეთამაშო,
ზღვის პირა ნიავს
და გადავხედო
მინდორ-ველს კლდიდან.
მოვდივარ შენსკენ!
მიბერავს ქარი!
ვებრძვი და მებრძვის
მტრის მტკიცე ხმალი!
ასე ადვილად არ დავთმობ შენს თავს!
აფხაზეთისთვის მომკვდარა ხალხი...
მეფე გიორგი და მეფე ბაგრატ
მეფე ერეკლევ, თამარ და დავით...
თქვენ შთამაგონეთ ქვეყნისთვის ბრძოლა
და შემახსენეთ კვლავ ჩემი ვალი!
მოვდივარ შენსკენ!
მიბერავს ქარი!
ვერ შემაჩერებს,
ჩვენს შორის ბზარი!

ეპიზოდი

კვლავ მივალ და ვნახავ იმ მთებს...
იმ ზღვის პირა ლამაზ ჩიტებს...
გადავხედავ კლდიდან დიდ ველს
მოგონებებს რომ ვერ იტევს.
კიდევ ვნახავ კლდეში ციხეს,
ლეგენდარულ ისტორიებს...
დასავლეთს და აღმოსავლეთს
შემოვული ყველა მხარეს.
ვადიდებ და ვადლეგრძელებ,
საქართველოს მთვარეს და მზეს!
ყოველ დილით კვლავ მოვუსმენ
ჩემი ქვეყნის ლამაზ ჰანგებს.
მიყვარს ის ცა, თვალს შევავლებ
მონატრებულ სილაჟვარდეს.
მე იმედი მაძლიერებს,
მონატრება მომკლავს ხვალვე...
დამელოდე საქართველო!
მე მოვდივარ, გნახავ მალე.

მოგონებამ ამოხეთქა

მოგონებამ ამოხეთქა
ჩემს გულში...
მახსოვს წვიმდა,
შევყურებდი ლურჯ სურათს...
ქარი ჰქინდა,
ზღვა ღელავდა, ჩემს სულში
თითქოს, რაღაც მომხდარიყო უჩუმრად.
ახლა ვხვდები თუ რა იყო ეს რაღაც!
დედის დარდი...
შვილის დარდი...
ტკივილი...
დედა-შვილი დააშორეს ერთმანეთს.
აფხაზეთო, შენ ხარ ჩვენი ტკივილი!

და მე ცრემლებად დალვრილი ვუცქერ,
ამ ჩემი ქვეყნის გატანჯულ ზღუდეს.
ჩემი სამშობლოს მინდორ-ველს ვუმდერ,
ამ ხე ყვავილის სუნთქვას და სურნელს.
იმ ლეგენდარულ სუფრის ლხინს ვუსმენ,
ახლაც ქართველი ჭიქას რომ ვუწევთ.
ჩვენი მომავლის ფლეიტას ვუსტვენ,
და რა მახარებს?! იმედი სუფევს!
რომ გაბრწყინდება ცაზე ვარსკვლავი
და გაანათებს ზეცას და ღრუბლებს ...
ნათება სხივის მე გამალვიძებს
და მეტყვის: ღროზე!
გადავდგით ღობე!
აყვავდა ვაზი, დაასხით ღვინო!
მინდა ვილხინო! მინდა ვიყვირო!
გაბრწყინდა ქართლი...
გაბრწყინდა ქართლი...
ფრთები გავშალო, დიდხანს ვიფრინო.
მე მას ცრემლებად დალვრილი ვუცქერ
ვამაყობ, ვტირი, თან ლექსებს ვუწერ.

დაგით მეჭვა

ჩვენი ქვეყნის ისტორია –
ნათელი დღე, ბნელი ღამე.
მრავალ ჭირში გაუვლია
ამ შშენიერ მიწებს და წყლებს,
ამ ცასა და ამ ვარსკვლავებს,
მზის სხივებს და მთვარის ლანდებს...
უტირიათ, უცინიათ,
ტკენიათ და ულხენიათ...
შეუპოვრად უბრძოლიათ!
ქვეყნის ვალი მოუხდიათ...
დავით მეფე კურაპალატს
ეს ქვეყანა აუგია.
ქვეყნის ბზარი სისხლის ძაფით
ორი ერთი გაუხდია.
ქვეყნის დარდით უცხოვრია,
მისთვის ბევრი გაულია.
ალბათ, იქაც სიმამაცით
ხმალი ზევით აუპყრია
და ქართველი ხალხი მტრისგან,
შეუპოვრად დაუსხინა...
დავით მეფეს კურაპალატს
ქვეყნის ვალი მოუხდია!
სისხლის ძაფით ეს ქვეყანა
ერთიანი გაუხდია.

აზხაზისთვის

შენ, ჩემო მთებო,
ზღვის პირა მიწავ,
შენ, წმინდა ზღვაო,
ირეკლავ იმ ცას.
ვიბრძოლებ შენთვის,
გონებას ვიხმარ,
ჩვენ შორის კედელს

მამულს მოგლა – უპირველეს შოგლისა!

სამართლი გადის მარტი და ხაზი

მას მკითხველთან წარდგენა
არ სჭირდება – ისედაც კარგად
ცნობილია. წინა საუკუნიდან
მოძიოს ხელდამშვენებული გულ-
მხურვალე, პოპულარული პოე-
ზით. ნაირა ნიუარაძე თანაბრად
ძლიერია საბავშვო და სადიდო
მწერლობაში. ასი წლის წინათ
ნიკო ლორთქიფანიძე გმინავდა:
„იყიდება საქართველო!“ დღე-
საც გვესმის: იყვეთება ასეთი
უძედურების კონტურები და
ნალექვით გვემშერება. ჭეშ-
მარიტ მწერალს „გულმა რო-
გორ გაუძლოს, ამ სატკივარზე
არა იყვნესოს?“ და აი, ნაირას
ცინცხალი ლექსები:

ავაშენებთ ფერმებს,
გავამრავლებთ ოთხფეხს.
გვეყოლება შვილი,
ვარსკვლავივით ბევრი,
გავახაროთ მთები,
ავამაღლოთ ჭერი!
ჯაში მოგვდეს გმირის,
ვერ დაგვჯაბის ვერვინ,
ვინც გვევევს მავთულხართში,
ვინაც ტანკით გვებრძვის.
მშვენიერი მიწის,
გოჯიც კი არ დავთმოთ,
სან ვმდეროთ, სან ვტირით,
სან გვაწვიმს, სან გვათოვს.

ჩართველები

გაშლილ მიდამოში,
ამ მშვენიერ დროში,
ფიქრი აგტებათ
გული გაგტებიათ.
არ ჩამოვერბით არსად,
არ ვიმიტებით ფარსად,
მტერი მუდამ გვყავდა,
მაგრამ მანც აქ ვართ.
გვაქცეს მშობელი მიწა,
პური, ქერი, დვინო,
შეგვიძლია ყველგან,

ნაირა ნიუარაძე

მძიმე ფიქრს ვუნდებით.
გაშლილ მიდამოში,
ამ მშვენიერ დროში,
ჩვენ ვიქებით მუდამ
ამ დიდ სამყაროში!

უნივერსიტეტი
სცანების უბანში

უნივერსიტეტის გაილო კარები,
ახალგაზრდები მოდიან, ალვები.
ვარსკვლავებივით ბრწყინავენ
ღმილით,
ასეა ცისმარე, მუდამდლე, დილ-
დილით.
თითქოსდა მდინარე მოსკვდაო
უბანში,
არ დარჩა ადგილი ამ ფართო
ქუჩაში.
ვაჟები – ვეფხვები, ქალები –
პეპლები,
როგორც ტოტგაშლილი, მაღალი
ვერხვები.
ესენი შესძრავენ მთებსა და
სამთავროს,
ახალი ხებია, ახალი სამყარო.
მტრები გვყავს, გვართმევენ
მინას და მთა-ველებს,
ამაყინი ბევრი ვართ, ნურავინ
გვაჩერებს.
დიდ მზესაც ვუყვარვართ, მთვა-
რეც გვყავს ნათელი,
კოსმოსში დარჩება, მარადის
ქართველი.

გიჰი

რა კარგი ბიჭი მოსულა,
კარგი ვაჟუაცი ჩანს:
– მომეცით მიწის ნაკვეთი,
გავყვები მამის კვალს.
ამბობს:
მამულის პატრონი,
არსად არ წავალ შორს,
ვიშრომებ, ცხვარსაც გავიჩენ,
შევიტყვილსაც მალე შევიძენ,
არ დავშორდები მზეს,
მოვიყან ერთგულ მეგობარს,
მოვიყან ქალთა მზეს.
ავაჟებ ბედელს, სანახელს,
ურნინით და დოვლათით,
გავზრდი ქათამს და ძალებსაც,
მე ერთგულების ხათრით.
დავიცავ, კბილით დავიცავ,
ქართული მიწის გოჯს.
ალალი შრომით მოწეულს,
სხვა არაფერი სჯობს!

არ დავთმოთ!

მშობლიური მიწის
გოჯიც კი არ დავთმოთ.
სან ვმდერით, სან ვტირით.
სან გვაწვიმის და გვათოვს.
ავაშენებთ სოფელს,
თან მოვიყვანთ სწორფერს,

← ფასანისი მე-5 გვერდიდან

ნიჭის ელვარება სახეზეა

შევართო, განა იცის ვინვემ?!

ეს პატარა საქართველო,
რამხელაა ჩემთვის...
ეს პატარა საქართველო,
მსოფლიოა ჩემი...
მიწა მოგონებით სავსე,
ცა კი ღრუბელთ განაწმენდი.
მიწა- წყალი სანუკვარი,
მთები, დათოვლილი მთები,
ისტორია საოცარი,
დღენი, საამაყო დღენი...
ღმერთო, განა იცის ვინმემ,
რამდენს ნიშნავს იგი ჩემთვის?!
ამ პატარა საქართველოს,
ისტორია ძველი!
ამ პატარა საქართველოს,
საამაყო დღენი!
მიწა დედის ცრემლით სველი,
ცა კი სისხლით შენაღები.
ღმერთო განა იცის ვინმემ?!
შენ, ლამაზო საქართველო,
მსოფლიო ხარ ჩემი!

ჩარჩო ძრიანი

ქარები ქრიან
არხევენ ტოტებს,
ტოტები ფოთლებს,
მშვენიერ ყლორტებს.
ქარები ქრიან,
ღელავს შავი ზღვა,
მღელვარე ზღვაში იწვის ტოტები.
ქარები ქრიან,
მიდიან, მიაქვთ
მოგონებები მწარე დროების.
ქარები ქრიან...
მე გზასთან ვზივარ
და ველოდები მომავალს მზიანს...
ქარები ქრიან
ძალიან ცივა.
გაყინულ სკამზე
მე მარტო ვზივარ...

შსახმლო გმირები

ეჱ, ერო ქართველნო,
მრავლად ნატანჯო ჩემო სამეფო...
ეჱ, მიწავ ჩემო,
ნაოხარო, შენ ქართლ-კახეთო...
კრწანისის ველო,
ბობოქარო სისხლის ტალღებო...
ვინ არს მსოფლიო,
თქვენს წინაშე გმირო ქართველნო?!
უმწერო ხალხო, გაიხსენეთ მათი სახელი!
ვინ არს ის გმირი,
ვისითაც ხარობს ყველა აღმზრდელი?
ვინ არს ის ხალხი?

გთხოვთ, მითხარით მათი სახელი!

რომ არა თქვენ, არ იქნებოდა სიტყვა ქართველი!
რომ არა, თქვენ უსახელო გმირო მამებო...
იარსებებდა განა სიტყვა ვით საქართველო?!

ჩიბურდანიძითა გვარის დალოცვა

ია ვარდით გაგვითენდეს
ჩიბურდანიძეებს დღეო.
დაილოცოს ჩვენი გვარი,
საამაყოდ დაგვმშვენდესო.
ია-ვარდით გაგვითენდეს
ჩიბურდანიძეებს დღეო.
აბა, ყველამ ერთდროულად
ყანნი ხელში აიღეთო,
ადღეგრძელეთ, მოეფერეთ
და სიტყვებით ქარგეთ დღეო.
მე, როდესაც მომმართავენ
ჩიბურდანიძის ქალიო,
გულში ცეცხლი ამენთება,
სიხარულით ვმღერდებიო.
კვლავ გლოცავთ და გადლეგრძელებთ,
ღმერთი იყოს მფარველიო.

არ მოგაკლოთ ბედნიერი
სიყვარულის სახელიო.

ოჯახს პქონდეს კარგი წლები,
ბედნიერად ქრის ქარიო.
ვასახელოთ წინაპარნი
გაახარებს მოყვარესო,
დაილოცოს ჩვენი გვარი,
საამაყოდ დამშვენდესო.

* * *

P. S. წინო ჩიბურდანიძეს თვალი მაღალ პოე-
ზიაზე უჭირავს. მისი ოცნებაა, გამოსცეს სა-
კუთარი ლექსების კრებული. ყველა ოცნების
ასრულებას ვუსურვებთ ნორჩ შემოქმედს. გზა
დავულოცოთ!

გორის მიშველადე

ეპელაზერი საშპოტო – ბაზშვის!

იქ, სადაც მორბლები გვიღებს უნდობან

თბილისის 156-ე ბაგა-ბალის დირექტორმა, ქალბატონმა ელენე თურმანიძემ და მე ბახილები მოვირგეთ და ასე გავემართეთ ერთ-ერთი ჯუფის მოსახულებლად.

თითქმის სტერილური, თანაც გემოვნებით, ხალისის მომგვრულად და პრატკიულად გაფორმებული გარემოა. თურმე, ყოველკვირეულად ტარდება დეზინფექცია. მართლაც რომ ქათქათებს ყველაფერი.

პირობითად, მშობელთა ოთახში გაერულია დღის რეჟიმი, მენიუ. აქვეა ადგილი მშობელთა წინადადებებისა და შენიშვნებისთვის. ანუ ყოველმა მშობელმა იცის, რა მიირთვა იმ დღეს მისმა შეიღობა, რა შეისწავლა, რით გაერთო...

თავის სარგო სკამებზე წამოსუპებული პატარები თვალებად ქცეული უსმენდნენ ზღაპარს. მომენონა ორი „ტერემოვი“. ერთს სახლი აწერია, მეორეს – ბალი. შევა დოლით ალსაზრდელი ითახში, ამოილებს თავის ფოტოს „სახლიდან“ და „ბალში“ ჩადებს. საღამოს – პირიქით. ასე აღმზრდელებიც მყისვე იგებენ, ვინ აცდენს ბალს იმ დღეს და ბაგშვებიც ეჩვევიან წესრიგს. საფუძვლი ეყრდნობა პასუხისმგებლობის გრძნობას. ცადა, ასე მთელ ბალში.

ელენე თურმანიძე: „ჩვენ ვართ ბაგშვებზე მორგებული და არა – პირიქით. შენიშვნაც კი დაყვავებით, მოფერებით უნდა მისცე. ხომ ძალზე ადვილია პატარის გულის ტკენა. გამორიცხულია ბაგშვები...

მზრუნველობა იგრძნოს და არ წამოგვყეს“.

ქალბატონმა ელენემ ან უკვე ყოფილი სულხან-საბას სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტი დამათავრა დაწყებითი კლასების მსსავლებლის სპეციალობით და მუშაობა მცხოვრის რაონის ვარდისუბის 4-წლიან სკოლაში დაიწყო გამგე-მასსავლებლად. ასეთი ნდობა რომ გამოუცხადონ დამწყებს, აუცილებლად უნდა დაინახო მასში მოწოდებით პედაგოგი.

1992 წელს ამ ბალში მივიდა აღმზრდელად. 2007-ში – მოადგილედ დაანინავრეს. 2009-დან კი დირექტორია.

ბალის ყველა საფეხური ხომ გაიარა, მაგრამ კიდევ ესაა მიშვნელოვანი: სკოლაც იცის, თანაც, სწორედ – დაწყებითები, ანუ ის კალასები, რომელთათვისაც სკოლისათვის მზაობის პროგრამით ამზადებენ პატარებს. როგორ ამზადებენ?

აგერ, დამოუკიდებელი საერო გიმნაზიის „შენაბადას“ მადლობის სიგელი ყმანვილების საუკეთესოდ მომზადებისთვის.

აქვეა ისნის რაონის გამგების სიგელი 2017 წლის „თბილისბობაში“ აქტიური მონაწილეობისთვის; ბაგაბალების სააგენტოს გამოფენა-გაყიდვა, „პატარა ხელებში“ წარმატებისათვის; სურსათის უვნებლობის სამსახურისა და კატასტროფების რისკის შემცირების ტრენინგების გავლის სერთიფიკატები...

ბალში ბაგშვების უსაფრთოება მაქსიმალურადაა დაცული. ეს ტრენინგებიც ძალზე ეხმარება პატარებს სათანადო ვითარებაში ალლოიანბობის, შიშის დაძლევისა და სალად აზროვების, სწრაფად მოქმედების უნარჩვევების გამომუშავებაში. ბალში სასწავლო განვაშტებსაც იყენებენ. ყოველმა აღსაზრდებლმა იცის თავისი ადგილი.

ელენე თურმანიძე: „ბაგაბალები ასე კეთილმოწყობილი არასოდეს ყოფილა. აგერ, სამზარეულო აღიჭურვა ახალი მაცივრებით, გაზტურებით, ცომსაზელით. ახლა სათამაშები, სახელმძღვანელოები, ინვენტარი, რემონტი. ასეთ პირობებში კი მართლაც თავ-დადებულად უნდა იმუშაო. ადამიანს საფიქრალ-საზრუნავს რა გამოულევს, მაგრამ, როცა ბალის ზღურბლს გადმოაბიჯებ, ყოველივე პირადული იქ, მიღმა უნდა დატოვო. აქ შენა ხარ და ბაგშვები. თუ ეს არ ძალიძის,

აკოფოვი, ეკატერინე მლებრიშვილი, ნანა მელქაძე, ნინო კვანტრიშვილი, ია ფოდაშვილი, ნანა გიორგიშვილი.

დირექტორის მოადგილე მაკა ჯიშუტი; საგანმანათლებლო

ვარდ ჯულელი; დამშარე მუშა თამაზ ჩიკვილაძე.

ბაგა-ბალების სააგენტოს ახალი ხელმძღვანელი ჰყავს – კახა გვანცელაძე. ატყდა ვაიუშველებელი, არიქათ, ბაგშვების

პროგრამების კოორდინატორი თამარ დვალი; ჯანმრთელობისა და ჰიგიენის კოორდინატორები ელისო ჭუმშურიძე და ლალი ჯანიკაშვილი; სამეურნეო ნანილის კოორდინატორი სოფიო ავეტისოვა; სპეციალური პედაგოგები ნანი ქადაგიშვილი და ვერა ხურცილავა; ფისიოლოგი ნათელა ბედიაშვილი; ლოგოპედი ნათელა ჭაპურიძე; ცეკვისა და მუსიკის პედაგოგები ქერევან ახალგაცი, ბელა კამლაძე და ნინო ხევდელიძე; საქმისმანარმობლები ლალი მაყიშვილი, ხათუნა მახარაშვილი და მალხაზ უჯარაშვილი; მზარეული და მისი დამხმარებელი; ნანა გელაშვილი, ქერევან ასპანიძე, ნელი მნარიშვილი, მზა ნიქარიშვილი და ხათუნა მუმლაძე; მრეცხავები ასმათ კაციტაძე, მარო თომავავი, ხანუმ ხუდოიანი, ნინელი

ამშევენ, კვების რაციონი შეუმცირესო...

ელენე თურმანიძე: „არაფერი მსგავსი. სპეციალისტებმა იმსჯელეს და დაადგინეს, რომ ადრე დაწესებული ყოველდღიური 1581 კალირია ვნებდა პატარების ჯანმრთელობას და სწორედ კალორიულობა შეამცირეს – 1292 და არა – რაციონი.

ბევრი ძალზე სასიხარულო სიახლე იგეგმება. გვჯერა, დაპირებები აუცილებლად შესრულდება. მშობლებისათვის საყურადღებო – ბაგა-ბალების მომსახურების 2 სათით გაზრდა განზრაული. ანუ, 18 საათიდან – 20 საათამდე. მაგრამ ვერაფერი გამიგია იმ მშობლებისა, შაბათ-კვირასაც რომ არ უნდათ შეიღები შინ ჰყავდეთ. ამ დღეებშიც მათს ბაგა-ბალებში ყოფნას მოითხოვენ“.

გიჩიტაშვილი. მაკა ბრეგვაძე და თამილა დავითაშვილი; დამლაგებლები ლელა ლობჭანიძე, მარინა კორინთელი, თამარ ნასარიძე, ნათელა არაბული, ლუიზა ბოჭორიშვილი, ირმა მერმანიშვილი, ირმა პაპიძე, ეთერ პაპუნაშვილი, ია აბაშიძე, მაია ქოჩიაშვილი, იზოლდა გოდერიშვილი, ანა ულენტი, დალი არევაძე, ესმა ოტიაშვილი, უუშუალი კირვენებისათვის; სურსათის უვნებლობის სამსახურისა და კატასტროფების რისკის შემცირების ტკენების გავლის სერთიფიკატები;

გაგიხარიათ, კარგია კარგი სიახლეები. მით უფრო, თუ ისინი ბაგშვების საკეთილდღეოდაა გამიზნული. 156-ე ბაგა-ბალის მთელი შემოქმედი, მიზანსწრაფული, პატარებზე შეევარებული კოლექტივიც მზადაა მათი გონივრული დანერგვისათვის.

პოზიტარიზმი

დღერთგა დაბლოცოთ, 91-ე პაბა-ბაზების!

დეობრივი ექიმების

დღეს ჩვენ შშობელი გვესწრება. იგი, გეგმის მიხედვით ჩატარებულ აქტივობებს ეცნობა".

ასმათ ჩიკვილაძე, მშობელი: „ვაკერიდები, როგორ ატარებს მასწავლებელი მეცადინებებს, როგორ ექცევიან ბავშვებს. საუზმე-სადილიც შევამონმე და ძალიან გემრიელი იყო, მომხრე ვარ ნაკლებმარილიანი საკვების. ქალბატონ ნანის და მარინე მასწავლებელს მაღლობა ჩემს შვილზე ზრუნვისთვის".

ამჟამად, ბაგა-ბალის 6 ჯგუფში 226 ალსაზრდელი. 4-5 წლიანია ჯგუფი „ფუტკრები“ - აღმზრდელი - მარინე ციცქაშვილი - ნანა

კვირკველია; 5-6 წლიანთა ჯგუფი „ჭიამაიები“ - აღმზრდელი - ნანა ავალიანი, აღმზრდელის თანამემწე - დინარა ვეფხვაძე; 2-3 წლიანთა ჯგუფი „ვარსკვლავები“

მზესავით განათებული თბილოსის 91-ე საბაგშვი ბაგა-ბალი „ონავრები“ - ეს ის კომფორტული გარემოა, სადაც ბავშვებს სიამოვნებით მიუხარიათ, მშობლებმა კი იციან, რომ მათი შვილები საიმედო ხელში არიან.

„ონავრების“ დირექტორი ნანა ჯანელიძე ორი წელია, რაც ამ ბალში დაინიშნა. პროფესიით, საბაგშვი ბაგა-ბალების აღმზრდელისა და მედიცინისა და სპეციალისტა. შემდეგ კონსარვატორია დამათავრო პერის მომზერლის განხრით, თუმცა ქუთაისის პერიოდში მოღვაწეობა იჯახის გამო დამზრდებოდა და ინწყოთ მუსიკის მასწავლებლად მუშაობა. 1994 წლიდან 17 წლის მანძილზე, იგი 90-ე ბაგა-ბალის დირექტორი იყო და თითქმის მიწასთან გასწორებული დანესტებულება ფეხზე დააყენა. ბალს აქაც დაატყო მზრუნველი ხელი. ახალი წლიდან დირექტორი ახალი ინიციატივით გამოვიდა და

სამეთვალყურეო საბჭოს გვერდით, მშობელთა კომიტეტი შექმნა, სადაც თითოეული ჯგუფიდან 3-4 მშობელია ჩართული და ისინი მერიულა-ფაქტურიდან დაწყებული, ყოველდღიური წვრილმანი ნიუანსით დამათავრებული, ყველაფერს ეცნობან.

- აღმზრდელი: ქეთევან კოპაძე, თინათინ კახოშვილი (მე-2 ცვლა), აღმზრდელის თანამემწე - მზია მელიქიძე; 5-6 წლიანთა ჯგუფი „ლიფტიტები“ - აღმზრდელი - უანა სტეფალიანი, აღმზრდელის თანამემწე - თამარ გულედანი; 3-4 წლიანთა ჯგუფი „ბელურები“

მარინე ციცქაშვილი, აღმზრდელი (4-5 წლიანთა ჯგუფი): „ქალბატონი ნანი ჩინებული სპეციალისტი და კარგი ადამიანია. იმ მოკლე დროში, რაც ჩვენთან არის, ბევრი რამის გაეტება შეძლო. მისი ახალი ინიციატივით, ნისანსარი გაფრთხილების გარეშე,

- აღმზრდელი: ნანა დურგლიშვილი, თეატრული ციცქაშვილი (მე-2 ცვლა), აღმზრდელის თანამემწე - კარინა ეგიანი; 4-5 წლიანთა ჯგუფი „ცეროდენები“ - აღმზრდელები: ლალი წურწუმა, რომა ჩხეგიანი (მე-2 ცვლა), აღმზრდელის თანამე-

ემწე - მაია ნათენაძე.

ბავშვებისათვის შესაფერისა სივრცე-გარემოს შექმნაში დირექტორისათვის საიმედო დასაყრდენია მისი მოადგილე - ლია ზამთარაძე და თავისი საქმის საუკეთესო სპეციალისტი, საქმისმნარმოებელი თეატრიდე.

ცეროდენების სწავლებასა და აღზრდას პროფესიულ დონეზე ნარმართაეს მეთოდისტი მაია მდივანი: „ყველა ჯგუფში ტარდება აქტივობები. სასკოლო მზაობის პროგრამა, ამ მხრივ, უფრო მეტად დატერიტულია. მაგალითად, საპირისპირო მნიშვნელობის სიტყვები, წყლის წვეთის მოგზაურობა - როგორი სახით გვხვდება

და რათემაუნდა, ეს ყველაფერი ნელ-ნელა უნდა მომხდარიყო. პროდუქტი ხარისხიანი და ჰიგიენურად კარგად დაცული.“

ნანი მაღლიერია, დიდუბის რაიონის გამგეობის და პირადად ირმა ზავრადაშვილის, იმ უდიდესი ყურადლებისთვის, რომელსაც ისინი

სოფიკო ბასილაძე, მშობელი:

„ბალში დიდია მშობელთა ჩართულობა. ატებილი აუკიოტაუს შემდეგ, ჩვენი სურვილი იყო გავევეკონტროლებინა სამზარეულო. ყველაფერი ნორმის ფარგლებშია, ჰიგიენა - დაცული, პროდუქტი - ხარისხიანი გამზადებული საკვები გავსინჯე, შაქარზე არ მაქვს პრეტენზია, ნაკლებ მარილიანი მართლაც არის. ვისურვებდი, ნელ-ნელა მომზდარიყო დოზის შემცირება. ერთიც არის, კარაქანი პური დილის საუზმეზე უნდა იყოს, რადგან არის ბავშვთა კატეგორია, რომელიც ფაფას არ მიირთმევს. ქალბატონი ნანის ამ ინიციატივამ გაამართლა, ნანასის შემდეგ, უკვე მშვიდად ვარ.“

ამ სიმშვიდის მიზეზი კი ის გერიელი კერძებია, რომელსაც მზარეული მაია ზევადაური და მზარეულის თანამემწები - ლონდა ცერიდენები, ნატრი ივანშვილი, რადგან ადგარიგონ და გასწავლონ, რათა შემდგომში შეცდომა არ დაუშვათ - ჩემთვის, მისასალმებელია. რაც შეეხება, კვებასთან დაკავშირებით ატებილ აუკიოტაუს - ნამდვილად არ არის დასასუნი კვება, ძალან ხარისხი პროდუქტი შემოდის. თავდაპირულად, მცირეოდენ დაგვანებას პერიოდიშვილი, ნატრი ივანშვილი, რაც ბალში

თასამედროვე სტანდარტების დონეზე აღჭურვილ სამზარეულოში ამზადების ბაგა-ბალის სისუფთავეზე ზრუნავს, რომელიც შენობაში შესვლისთანავე აშკარად თვალშისფარი იყო. ბედაგოგი - მაია ნამორაძე, ყველაფერს აკეთებენ პატარების ჯანსაღი უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბებისა და ინკლუზიური გარემოს შექმნისათვის. ამავე დროს, ცალა კუპატაძე ბაგა-ბალის გალამაზებასა და ყველა იმ სამშვინისზე ზრუნავს, რომელიც შენობაში შესვლისთანავე აშკარად თვალშისფარი იყო.

როგორც სამეურნეო ნანილის კოორდინატორმა ნანა უორუკაშვილმა განვითარა პროგრამა, პროდუქტიში მანილზე ბაგა-ბალი, რომელიც დღის მანილზე ბაგა-ბალის დასაქმირდა, მაგალითად, ხორცი, რძის კონკრეტული ფარგლების მანილის მადლიერია, ესენი არიან - გიორგი მოსიძე, თამარ გულედანები - ლონდა ცერიდენები, გურანდა ჩიკორია, ეთერ თედაშვილი; მებალე სტელა ბაბაიანი;

როგორც წესი, თავის საქმეს ყველა პირნათლად ასრულებს და დირექტორი ტექნიკური პერსონალის მადლიერია, ესენი არიან - გიორგი მოსიძე,

თამარ გულედანები - დარაჯები, მამუკა ხულაშვილი;

მებალე სტელა ბაბაიანი;

როგორც წესი, თავის საქმეს ყველა პირნათლად ასრულებს და დირექტორი ტექნიკური პერსონალის მადლიერია, ესენი არიან - გიორგი მოსიძე,

თამარ გულედანები - დარაჯები, მამუკა ხულაშვილი;

მებალე სტელა ბაბაიანი;

როგორც წესი, თავის საქმეს ყველა პირნათლად ასრულებს და დირექტორი ტექნიკური პერსონალის მადლიერია, ესენი არიან - გიორგი მოსიძე,

თამარ გულედანები - დარაჯები, მამუკა ხულაშვილი;

მებალე სტელა ბაბაიანი;

როგორც წესი, თავის საქმეს ყველა პირნათლად ასრულებს და დირექტორი ტექნიკური პერსონალის მადლიერია, ესენი არიან - გიორგი მოსიძე,

თამარ გულედანები - დარაჯები, მამუკა ხულაშვილი;

მებალე სტელა ბაბაიანი;

როგორც წესი, თავის საქმეს ყველა პირნათლად ასრულებს და დირექტორი ტექნიკური პერსონალის მადლიერია, ესენი არიან - გიორგი მოსიძე,

თამარ გულედანები - დარაჯები, მამუკა ხულაშვილი;

მებალე სტელა ბაბაიანი;

როგორც წესი, თავის საქმეს ყველა პირნათლად ასრულებს და დირექტორი ტექნიკური პერსონალის მადლიერია, ესენი არიან - გიორგი მოსიძე,

თამარ გულედანები - დარაჯები, მამუკა ხულაშვილი;

მებალე სტელა ბაბაიანი;

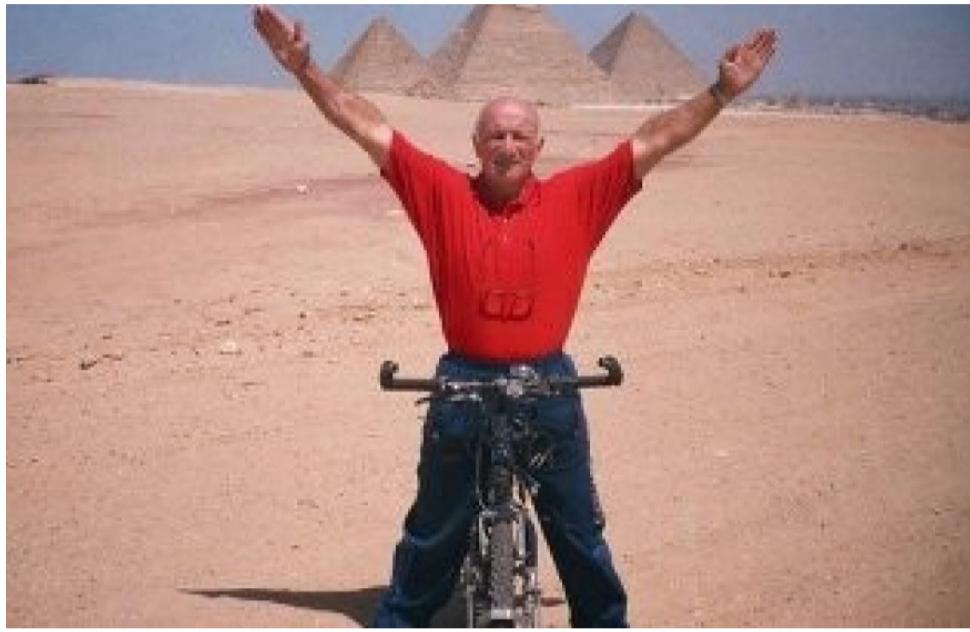
როგორც წესი, თავის საქმეს ყველა პირნათლად ასრულებს და დირექტორი ტექნიკური პერსონალის მადლიერია, ესენი არიან - გიორგი მოსიძე,

თამარ გულედანები - დარაჯები, მამუკა ხულაშვილი;

მებალე სტელა ბაბაიანი;

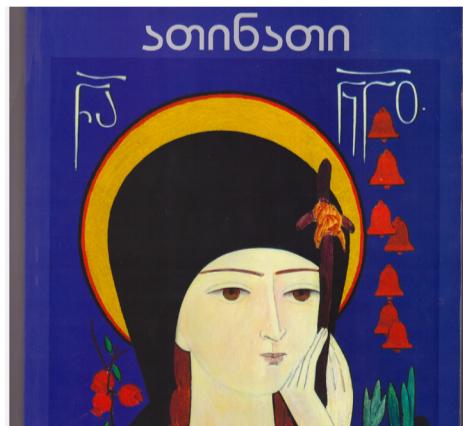
როგორც წესი, თავის საქმეს ყველა პირნათლად

ბანბეჭის ნებით, მინიცი მუშაობით

ფიზიკის, ანუ, საზოგადოდ, ბუნების კანონით, ერთნაირად დამუხტული სხეულები განიზიდება. მაგრამ განგებას კაცობრიობისათვის აუცილებელი ასეთი „უცანურობაც“ მოსდგამს: ნიჭით, ნებით, უნარით, სიყვარულით ერთნაირად და ერთიანად დამუხტულ და ანთებულ ადამიანებს, დიდებული ქართულით სულისკეთება რომ ჰქვია, შეახვედრებს, „ერთ სულ და ერთ ხორც“ შეადუღაბებს და ერისა და ქვეყნისათვის მსახურებად ხელდასხამს.

ჯუმბერ ლეჟაცა: იუნესკოს მსოფლიო დეპარტამენტი; მსოფლიო სპორტსმენი; გაეროს ბუნების დაცვის ელჩი; გინესის მრავალგზის რეკორდსმენი; მსოფლიო ველომოგზაური; სახალხო დიპლომატი; სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი; ვახტანგ გორგასლის სახელობის | ხარისხის ორდენის კავალერი; საქართველოს – 2002 და მსოფლიოს 2009 წლების ადამიანი; მსოფლიოს მრავალი ქალაქის (თბილისი-საც) საპატიო მოქალაქე; ნიკო ნიკოლაძისა და ივანე ჯავახიშვილის სახელობის მედლებით დაჯილდობული; აშშ-ის ბიოგრაფიის ინსტიტუტის თავისუფლების ოქროს მედალისანი; ევროპის ბიოგრაფიული ცენტრის გენერალური დირექტორის მოადგილი; 5 აკადემიის აკადემიკოსი; ევროპის ბიოგრაფიული ცენტრის – 400 და აშშ-ის ბიოგრაფიის ინსტიტუტის მიერ მსოფლიოს 500 წარჩინებულის სიაში შეყვანილი.

ანუ, კაცი სიცოცხლეშივე ლეგენდა. ბევრი დიდი მოგზაურისგან – მაგელანი, კოლუმბი, ვასკო და გამა, კუკი... განსხვავებით – ჭეშმარიტი მშვიდობის დესპანი.

გულაზ ხარაიგვილი: ჯუმბერ ლეჟაცას სახელობის მეცნიერებათა მრავალპროფილიანი საერთაშორისო აკადემიის პრეზიდენტი; უურნალ „ათინათის“ მთავარი რედაქტორი; პოეტი; ფაზისის საერთო აკადემიის აკადემიკოსი და გამგების წევრი; მწერალთა კავშირისა და გამგების წევრი; გალაკტიონ ტაბინის,

ბეჟან ხარაიშვილისა და მარიკა ბარათშვილის პრემიების ლაურეატი; ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე; იაკობ გოგბაშვილის სახელობის მედლითა და აფხაზეთის კონფლიქტში დაღუპულთა ოჯახების შერიგებისა და თანადგომის პუმანიტარული მომსახურების კავშირ „დიოსკურია-2005“-ის მშვიდობის ვარსკვლავითა და დროშით დაჯილდობული; 10 წიგნის ავტორი.

2003 წელი. პირველი შეხვედრა. ქალბატონ გულნაზის წაეკითხული მისთვის მიძღვნილი ლექსი და ბატონი ჯუმბერის აცრიმებული თვალები და მიწვევა ჯუმბერ ლეჟაცას ფონდში.

მანმადე კი იყო საჩერის რაიონის სოფელი ხვანი; ჭილოვანის საშუალო სკოლა, ახლა რომ ქალბატონ გულნაზის ტრაგიკულად დაღუპული უმცროსი მმის, უნიჭირესა პოეტის, გულქართლი ახალგაზრდის ბეჟან ხარაიშვილის სახელს ატარებს, რამდენიმე უმაღლესი სასწავლებელი, სხვადასხვა სამსახური და – 2003 წელი.

ესეც უწყის განგებამ: საცა უნდა იყო, რა საქმესაც ადგე, როცა იქნება, მოგვიდებს უჩინარ ხელს მფარველი ანგელოზი და იმ ადგილზე დაგაყენებს, რისიგისაც მოევალინე ამ ქვეყანას. თავის ანგელოზმა ბატონ ჯუმბერს შეახვედრა და კუთვნილი ადგილიც მიუჩინა – აკადემიის პრეზიდენტი, მთავარი რედაქტორი... და კიდევ ერთი „უცანურობაც“: შიდა ქართლიდან ლტოლვილმა, მაგრამ ღვთის ნებას მინდობილმა გულნაზ ხარაიშვილმა სამთავროში ბერი გაბრიელის საფლავზე ილოცა, შეავედრა ბედერული სამშობლო, ეაჯა, მომეც ძალი, რათა ვემსახურო, მტლად დავედოო. და მეორე დღეს, ისე, რომ მანამდე ლექსების წერა აზრადაც არ მოსვლია, ღვარად წამოვიდა რითმები...

დაარსდა ჯურნალი „ათინათი“. გასაოცარი უურნალი – იგი კულტურის, ხე-

ლოვნებისა და მეცნიერების ყველა დარგს მოიცავს. ნიჭიერ შემოქმედთა აღმოჩენა და დაკალაიანება, საერთაშორისო კავშირები და კონფერენციები მსოფლიოს აქტუალურ თემებზე. აი, ძალზე მწირი ჩამონათვალი იმ დიდი შემოქმედებითი მუშაობისა, რასაც ბატონ ჯუმბერ ლეჟავას ფონდი, მისი გარდაცვალების შემდეგ აკადემიად რომ დაფუძნდა, ეწეოდა და ეწევა ქალბატონ გულნაზის ხელმძღვანელობით. აგერ, „ათინათის“ 26-ე წომერში, სხვა ძალზე საინტერესო მასალასთან ერთად, დაინტერ მღვდელმონამე სარაფიმეს (ჩიჩაგვოს) უაღრესად საყურადღებო ნაღვანის ბეჭდვა. იგი გვასწავლის, როგორ გამოვჯანმრთელდეთ მისი მეთოდის მიხედვით. და ნიშნდობლივია, რომ უურნალის ყოველი წომრის წარდგენა სიონიდან – მეუფე მირიან იორამაშვილის საფლავიდან იწყება. შემდეგ, ამალებების ტაძრის წინამდღვრის მამა ამირან ამირანშვილის წინამდღლობით – ბერი გაბრიელის საფლავი, დაბოლოს, საჯარო ბიბლიოთეკა ან მწერალთა კავშირი.

ჩვენი გაზეთისთვის ყველაზე ახლობელი, სათუთი თემა – მომავალი თაობა. „ათინათი“ ეძიებს და პპოვებს კიდეც ნიჭიერ ყმანვილებს მთელ საქართველოში, ბეჭდავს უურნალსა და ანთოლოგიებში მათს შემოქმედებას, გზას ულოცავს; თა-

ურეკი. ზღვა. საოცრად წკრიალა ხმა: „ლალე, ლალე...“

ქალბატონმა გულნაზმა, პირდაპირ ზღვიდან ამოიყვნა მარიამ ხვედელიძე ახლა რომ ვოკალს ეუფლება.

ლაგოდებელი ტატო ხარატიშვილი, X კლასის მოსწავლე; შიდა ქართლიდან ლტოლვილი, პოლიტექნიკური აკადემიის სტუდენტი ილია ზაქარიაშვილი, ლიზი ნადირაშვილი – დიდი მომავლის პოეტები.

კიდევ ბევრი რამის თქმა შეიძლებოდა ჯუმბერ ლეჟავას სახელობის მეცნიერებათა მრგალპროფილიანი საერთაშორისო აკადემიის ღვანილზე. მაგრამ ამჯერად ეს ვიმართ, რადგან საქმეს ისეთი პირი უჩინს, რაგინდ ბევრი ვთქვა, სათქმელი მეტი დარჩება.

ამასლა დაგურთავ: აკადემია 145 წევრის მოთვლის. ღირსეულთათვის მისი წევრობის გზა სსნილა. ყველა ერთგულია ჯუმბერ ლეჟავას მაღალი იდეალებისა, რაც მასზე გადალებულ ფილმშიც აისახა, ჩვენებას რომ მთელი მეცნიერებათა აკადემია ესწრებოდა.

ერთგულია გულნაზ ხარატიშვილის ლექსად ჩამოსხმული აკადემიის ფიცისა:

რამდენი ლექსი გიძლენით, მაგრამ სიტყვა ვერა ვოქვით შენი საქება, ვეფერებოდით შენს ჯიშს და ნაგრამს, კვლავ ბევრი დაგვრჩა ისევ სათქმელი. შენი სახელის უკვდავებისთვის, სიცოცხლის ბოლო წუთსაც განაცვლებო, კვლავაც ვიბრძოლებთ იდეებისთვის,

საინტერესო საკითხებზე ინტერვიუებს იწერებ ქვეყნის ცნობილ ადამიანებთან.

ნარმოვიდგინოთ: მოზარდს პირისაპირ უზის პირვენბა, ვისზეც ამდენი სმენია. ალბათ, როგორ ნატრობდა მასთან შეხვედრას და სახელოვანი ინტერვიუერი ლალად, პატივისცემით, როგორც თანასწირის ესაუბრება მას.

დაარსდა ჯურნალი „ათინათი“. გასაოცარი უურნალი – იგი კულტურის, ხე-

ლოვნების და პპოვებს-მეთქი.

კონსტანტინე გულერები

ხედმომნერთა საყურადღებო!

გაზეთ „სახალხო განათლება+“-ის გამოწერა შეგიძლიათ უურნალგაზეთების გამავრცელებელს სააგენტოებში „მაცნესა“ (ტ.2 143 906) და „პლანეტა ფორტეში“ (ტ.2 988 990) ან რედაქციის ანგარიშზე: ს/ს „თბილის ბანკი“ კოდი TBCGBGE 22

მიმღები: პედაგოგთა და მეცნიერ-პედაგოგთა ხელშეწყობისა და დახმარების საქველმოქმედო ფონდი: სახალხო განათლება+ ა/ა GE94TB7249236080100007

ს/კ 402010587

ჩარიცხოთ 10 ლარი
- ეჭვის თვით, 20 ლარი
- ერთი წლით, გამოგზავნოთ ელ-ფოსტაზე saxgani@gmail.com და მანდევ მოგვწეროთ მისამართი. მიიღებთ ყველა ნომერს მითითებულ მისამართზე.

რედაქცია

ლეილა გადაჭროია

მორიდებით მოგვიტანა ლექსები. ლეილა ვადაჭკორია პედაგოგია. მისი ლექსების უმეტესობა საბავშვოა. პედაგოგი ცერიდენების გულებთან მისასვლელ გზებს ეძებს და უპოვნია კიდეც. მამულის სიყვარული მშობლიური ბუნების აღქმა-განცდით იწყება. გაზაფხულის სუნთქვა და ურიამული შორიდან გვესმის. ლეილა ვადაჭკორია ბარაქინი ავტორია საქართველოში პოპულარულ უურნალ „ათინათისა“ და „ან-თოლოგისა“, რომლის რედაქტორი გახლავთ ერუდირებული

უურნალისტი და ჩინებული პოეტი გულნაზ ხარაიშვილი. აქ წარმოდგენილ ლეილას ლექსებს რომ გავეცანი, ძალიან მომენტია. ის გვასწავლის, რომ ენას და მამულს გადარჩენა უნდა. უურჩიე: თავისი პოეზია ნიგნად აეკინდა და გამოეცა. ჭკუაში დაუჯდა. წარმატებას გისურვებთ, ლეილა! ახლა კი რედაქციაში მოტანილი თქვენი ლექსები დავაჭამნიკოთ!

რედაქტორი

საქართველოს ქაუ

ვაზებ დაუსო კაცმა ჭიგო ულეაში უთვლის დერა-ლერა, უალერსებს, როგორც პირმოს და ლილინებს ოროველას ყანას მარგლის, ეზო-ბალი ყვავის, როგორც ედემია, მისი შრომით, მისი გარჯით ეკალი არ მოდებია. თავს არ განყენს ცრუ ყბედობით მისთვის წყნარად დაგურგულებს და გვასწავლის, შვილნო ჩვენო, მამულს როგორ ვუერთგულოთ. საშობლოსთვის თავს გასწირავს მტერმა რომ არ გადათელოს, მწყემსიც არის, მშენებელიც ამ კაცს უყვარს საქართველო.

რედაქტორი

ჩემო ია

ჩემი ია, ლურჯი კაბა სულ ცონცხალი გაცვა, არც ეკალი გეკარება აღარც ღობის ქაცვია. ჰოდი იყოს ფეხშიშველი, გოს თავზე ახი სულ ახალი „ბოტასები“ ერთ კვირაში დახია.

ქანარე ჭისო

თაგუნები სიცილით სულ კვდებან ბელელში:
- ასე თავისუფალი არ ვყენს დღეში.
აი, ბედნიერება!
ყელამდე ვართ მარცვალში,
ო, როგორ გაგვიმართლა
ამ სუსხიან ზამთარში.
ასე უქარა ფისო
არ გვინახავს არასდროს,
ბუხრის პირას მძინარე ნატავი, რას დარაჯობს?

ცელები და ბებრი

ბავშვებმა აურზაურით სულ აიკლეს ეზო,
ერთმანეთს ეფებრებიან ერებლე და ბებრი.
დაკაუნებულის ქუსლებზე
მეტიჩარა ნინი,

მომღერის ბუზჭელი

მერცხლის გუნდი მოფრინდა, მიფრენილა წეროც და ყინულს ფეხი დაუცდა სახურავის წვერდან. ურიამული მოისმის მინდვრებიდან, მდელოდან:
- გაზაფხულო, ენძელა იცი, როგორ გელოდა?
ჩითის კაბა ჩიცვა თვალუუშუნა იამაც, ქადგა, ყვაფლებს გაუღმაც. ჩიარა ზამთარმა ჭირხლით, თოვლით, ყინვითა, ზამთრის დღეებს ბებიკ სულ თითებზე ითვლიდა.

მიმღები

ფანჯარაში ისე იჭყიტება მთვარე, ვერ იძინებს გიო აპრიალებს თვალებს. ხვალ სოფელში მიდის ლალე, ლალე, ლალე, აბა ვნახავ, იქაც თუა, ამისთანა მთვარე.

სასალე-მატერიალური ბაზა, მოანეს-რიგა ინფრასტრუქტურა. უფრო მეტი, შექმნა სკოლის ისტორია-მატიანე. პედაგოგ პამლეტ ჩენენელთან და უურნალისტ აკაკი ჯიქიასთან ერთად გამოსცა დიდებული წიგნი: „დედაქალაქის მეორობეტე-გუშინ, დღეს... რა იქნება ხვალ?“ ამაგდარს არსაკიძის ბედი ერგო: განათლების ყოფილმა მინისტრმა შაშკინმა

დიდი კედაბობის არდავიზება

ისეთების, როგორიც არიან და იყვნენ: თამაზ ტატიშვილი, დემურ კალანდაძე, მერი აფხაზება, თემურ კიკანაძე, აკაკი კივილაძე, ამირან მათითაშვილი, ოთარ თევაძე, გრიშა კობაძები და სხვა მაღალი რანგისანი.

რომან მოსამახვილი — მარადისორგავი

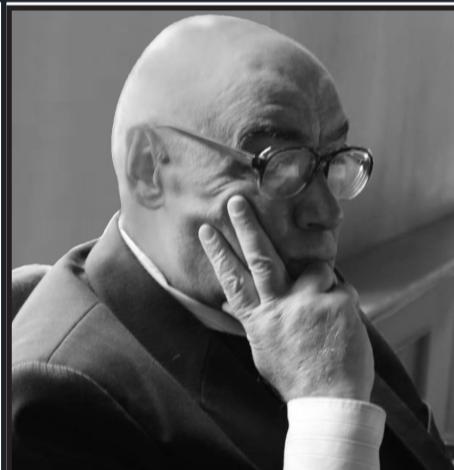
დაამთავრა დედაქალაქის მე-10 სკოლა, შემდეგ თბილისის მაშინდელი ა. ს. პუშკინის სახელობის პედანტიტუტის რუსული ენა-ლიტერატურის ფაკულტეტი. მისი პედაგოგიური დებიუტი შედგა საგარევოს რაიონის კაკაბეთის საშუალო სკოლაში. მალე გადმოიყვანეს დედაქალაქში და აქ გატაცებით შეუდგა საზოგადოებრივ მოღაწეობას. ისევ პედაგოგიურ ასპარეზზე დაუბრუნდა.

იყო ეკონომიკური კოლეჯის დირექტორი, შემდეგ კი უნარიანად უძღვებოდა თბილისის მე-15 სკოლას. აქ ხუთი წელი იღვანა და თბილისის მე-11 სკოლის დირექტორად გადაიყვანეს. ამ სკოლაში განსაკუთრებით ნაყოფიერი იყო მისი საქმიანობა. გააძლიერა ეს სკოლა, მსარში ამოიყენე ბიზნესშენი გოგი თოფაძე და განამტკიცა

ასე „დაუფასა“ დგანლი, დირექტორის დან გაათავისუფლა. შემდეგ პედაგოგუდ შეშაობდა რკინიგზის ინსტიტუტში, 63-ე სკოლაში. ბოლოს გაზეთ სახალხო განათლება+—ის აქტიური თანამშრომელი გახდა.

ვინც მას იცნობდა, დაგვეთანება: იყო მომისმოყვარე, ერთგული ოჯახისა, შეიღების, შეიღების, კოლეგების, მეგობრების, ორატორი, ქართული სუფრის მშვენება. ნათელში იყავ, რომან მოსამახვილი, მსუბუქი და თბილი იყოს შენობის მშობლიური თბილისის მინა!

კოლეგები, მეგობრები, განათლება+—ის რედაქციის

წავიდა ჩვენგან გამოჩენილი პედაგოგი, კოლეგა, მეგობარი. 80 წელი შეუსრულდა და საიუბილეო მასალას ვამზადებით მისი საყვარელი გაზეთის, „სახალხო განათლებისთვის“. სულ ახლახან ჩვენს შორის ტრიალებდა, ნაყოფიერად თანამშობლობდა. გვხმბლავდა მისი დინჯი საუბარი, საქმისადმი ერთგულება. გვაოცებდა ამ ხნის კაცის ენერგია და ჭაბუკური გატაცება. დღეს იშვიათად შეხვდებით პიროვნებას, რომელიც მასავით პასუხისმგებლობის გრძნობით იყოს განმსჭვალული.

რომან მოსამახვილი მუდამ გამოჩენილ პედაგოგთა რიგებში იდგა, თუნდაც —

მთ. რედაქტორი
მორის მიშველაძე

სახალხო განათლება+ N2 (4561)
14 თებერვალი / 2018 წელი
გაზეთი გამოდის 1928 წლიდან

რედაქტორი

ზურაბ ქობალია (თავმჯდომარე) 599 343 727; ნათელა ქიმერიდე 595 584 572; ბორის მიშველაძე 555 596 050; ნათია გურგენიდე 593 422 258; ეკა მამუკაშვილი 557 208 504; მზია გოგოძე 593 208 048; ირმა მებონია 591 320 705; კონსტანტინე გურგენიდე 597 765 810;

ელ-ფოსტა: saxgani@gmail.com

ტელ: (032) 2 99 80 00

(032) 2 98 48 07; (032) 2 99 63 52

ISSN 1987-9113

9 771987 911009